

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDRUŽENJA

VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE S.H.S.

OBLASTNEGA ODBORA ZA LJUBLJANSKO IN MARIBORSKO OBLAST V LJUBLJANI

List izhaja 1. in 15. v mesecu. — Posamezna številka 1 Din. Naročnina mesečno 2 Din. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica.

Kako dolgo tako?

(Po »Ratnem Invalidu«.)

Krivic, ki se godi vojnim žrtvam, je dosedaj sedaj vrhunec. Z maltretiranjem in omalovaževanjem vojnih invalidov, vojnih vdov in sirot so pogaženi najnavadnejši občir, ki vežejo človeka k človeku. Brez trohice usmiljenja se gleda, kako z beraško palico hodimo po ulicah, po cestah, proseč, da se nam kaj podeli za božjo voljo. Nikdo nas ne sliši, kakor da smo zločinci, ki smo prelivali kri in se dali ubijati po svoji volji. Vse, kar je bilo obljubljeno, da se nam bo dalo in kar je bilo obljubljeno staršem onih, katerih kosti leže po svetovnih bojnih poljanah, se ni izvršilo. Pozabilo se je na vse obljube o zaščiti tistih, ki so pokošeni na Krasu, zmznili v Karpatih in na drugih bojiščih, brez sočutja se dovoljuje, da otroci teh padlih odraščajo brez podpore, brez ljubezni, v gladi in siromaštvu. Pozabilo se je na preteklost in se dovolilo, da oni, ki so ustvarjali današnjost, umirajo na ulicah v beraških oblekah in pod težo bede in pomanjkanja.

Z invalidskim zakonom nam je odvzeto tudi še to, kar smo brez njega imeli. Odvzeto nam je tudi to, kar nam je bilo dosedaj dajano v malenkosti. Sprejet na brzo roko nam je ta zakon prinesel zelo malo zaščite. S svojo nepopolnostjo je povzročil zmedo v reševanju našega vprašanja. Z razlaganjem zakona se trati čas, mesto da bi se izvajal in s tem olajševal bedo. Razlaganje zakona je prispelo tako daleč, da se mnoge njegove naredbe izvajajo zelo slabo, na veliko škodo invalidov. Sodišča ga tolmačijo na en način, finančne uprave ga tolmačijo na drug način, ministrstva pa tako, kakor to uradniki najdejo za pravilno. Invalidi, zavzeti in razočarani gledajo, kako se jim, brez milosti, odvzema to, kar so pričakovali kot zboljšanje. Davčni cenz je vrhunec nevhvalečnosti proti invalidom. Z njegovo pomočjo so odvzete vse pravice nezaščitenim invalidom. Z eno krenjo so se malone izbrisali vsi invalidi s plačilnih spiskov. Pobiti vsled neudač stojte invalidi presenečeni, neverujoči, da se

lahko gre tako daleč, da se jim odvzema minimum potreb, ki jih zahteva življenje. Razvrstavajo nas soglasno davčnega cenzusa, a še se ni na jasnem glede indirektnega davka. Ono, kar se trdi danes kot pravilno, se jutri že zanikuje, da bi se pojutritšnjem popravilo z razpisom.

Kot nekaka naknada za izgubljeno moč nam je dana invalidnina, ki je pod vsak minimum najnujnejših potreb. Zmanjšana je, da bi se prihranilo. Ni nam dano niti toliko, kolikor je potrebno dnevno za polovico zemlje. Bili smo posipani z laskanjem in hvalo, ko smo stali v okopih s puško v roki. A ko smo padli, so nas odrinili v kot. Ne verujejo nam, da stradamo in hudujemo se, ker zahtevamo kruha. V burji strastne današnjice ne slišijo našega krika in krika sirot, ki umirajo zapuščene.

Da bi dobili beraško podporo, morajo starši poginulih dokazati, da so nesposobni za delo. In kaj vidite? Onemogle starke in starce, ki prihajajo k zdravniškimi komisijam, da se jih pregleda, da bi dobili po 40 Din mesečno za dva sina. Čakajoče po nekoliko dni, da jih sprejme komisija, te majke Jugovičev proklinjajo uro, ko so postale matere.

Vojne vdove morajo pripeljati po dve priči k davčnim uradom za izjave, ki se večno zahtevajo. Ako hočejo, da dobe po 100 Din mesečne podpore, morajo plačati 150 Din pričam, ki bodo potrdile, da nimajo premoženja. Mnoge ne morejo radi tega privedi priči in ostanejo brez podpore.

Z zakonom smo osvobojeni taks, ko reguliramo svojo podporo. Generalna direkcija pa zahteva takse. Invalidi nimajo, s čim naj plačajo in izgubljajo podporo. Davčni cenz, priče, zdravniški pregled, takse (kolekovine), samovolja vseh in vsakega v reševanju našega vprašanja in nepopoln zakon so naredili, da smo ostali brez vsega.

Kako dolgo, kako dolgo?

P. M.

Da se razumemo.

V naši zadnji številki je izšel članek »Ali je naša reorganizacija pravilna?« Pojasnil je najprvo polemiko med dr. Bazalom in »Ratnim Invalidom«. končno pa izrazil še naše mnenje. Izraženo mnenje nam ovrača »Ratni Invalid« v 47. številki, med tem pa poda nekaj veta Središnega odbora z ozirom na naš izraz: »Mogoče, da je imel pri sodelovanju o priliki sestavljanja novega zakona nekoliko interesa na tem Središni odbor po principu »divide et impera?« Do tega izraza smo mogli priti pri razmišljanju, ako je bilo sploh potrebno, da je prišel v invalidski zakon člen glede reorganizacije v oblastne in mesne odbore? Zdelo se nam je, da ni bil to interes države uravnavati na znotraj neko privatno organizacijo in da se s tem celo razvija prava, ki jih ima vsako društvo po zakonih, da samo odloča in se svobodno razvija, dokler ne nasprotuje javnemu redu ali državnim interesom. Zato smo mislili, da je moral noskribeti Središni odbor za to, da je prišla naša reorganizacija na način, kakor obstoja v zakon. In sicer naj bi imel interes, da na ta način prišli razdvojenie močnejših organizacij v manjše, katere bo lažje vladati.

Radi te naše trditve je Središni odbor vznevoljen. Vprašal nas je celo, ako smo sploh za edinstveno udruženje, da se naj kar otvorieno izrazimo!

Ako je Središni odbor uvidel iz našega članka, da smo popolnoma priznali niemu pravo, da je bil kompetenten sprejemati edinstvena pravila, da je sploh naša enotna organizacija brez edinstvenih pravil nemogoča, da ne gre da bi sprejemali odbori na primer v Ljubljani, Zagrebu ali Osijeku itd., vsak svoja separatna in drugačna pravila, potem nam mora priznati, da smo branili edinstvo udruženja. Ravno organizacija invalidov Slovenije je med največjimi zagovorniki edinstva, ker ima smisel za to in predvideva največje koristi od čim močnejše skupnosti. To je ravno

LISTEK.

Iv. Vuk:

Skozi okno vlaka...

(Mimobežni vtisi in epizode z mojega potovanja.)

(Dalje.)

Od Gabele postaje se začneja Kras. Kakor da je nadeževalo kamenje, toliko ga je. Velike in majhne kaplje in vse goste, goste... Vasi — samo kamenje... Nizko, siromašno grmičevje tuintam sili izpod kamenja. Pri hišicah je očiščeno ali morda zdrobljeno kamenje. Rdeča zemlja se vidi, za rjuho velikost in skrbno ograjena. Tu šele znajo ceniti, kaj je zemlja. Rodovitna je zelo, ker je je malo in ker je s krvavim znojem napojena. Zato je tako rdeča. Z ljubeznijo so obdelani takšni koščki. Ječmen zori in pšenica sili v klasje. Tobak je posajen, čebula in mak...

Znamenito Popovo polje se odpre pred nami. Največje je v celi Hercegovini. Dolga oaza, zelo rodovitna sredi kamenitih sten bregov. Po sredi teče reka — Nil tega polja — ki vsako leto poplavlja in gnoji Popovo polje. Pravijo ji Trebinjsnica. Lepo je obdelano polje. Raznovrsten posev, iz vlaka se vidi, ki drči po progi v reber vsekani, kakor mozaični tlak. Lepo v romboidih, četverkotih, kvadratih, trapezih, trapezoidih so označene posevne parcele... Hercegovski tobak raste tu.

Koruza je posajena, fižol, zelje... trta. Štiri je ura, a Hercegovke so že na polju. Okopavajo. Svež je zrak, kakor umit in v tej svežosti so ljudje, kakor bi jih gledal v zrcalu. Po nekod še orjejo, zakaj voda je šele pred kratkim splahnela. Kmet-Hercegovec stopa za plugom, kakor pri nas. Vola vlečeta plug, kakor pri nas. In to ob štirih zjutraj. To pa ni, kakor pri nas...

Solnce vzhaja... Zlato je. Poljubi kamenje... poljubi z neizmernim trudom obdelano zemljo — vrt pred hišicami, poljubi pridne kmetice in kmete hercegovske. Vlak pa beži naprej nevzdržema... Rastlinje se spreminja. Iz okamenelih kapelj dežja silijo fige; košate razprostirajo svoje veje in listje, figovo listje, iz katerega je Bog Adamu in Evi za silo sešil obleko, da nista naga odšla iz raja. Že zore in ponujajo svoj »Petrov« sad, kakor se imenuje prvi sad. Trta se zariva v razpoke, bor si išče opore v kamenju. Pojavljajo se ciprese... ravne, kakor sveča, stožcu podobne. In vrste se nepremično, kakor v deželi zaklete kraljčine, kjer sapica ne zaveje in je vse okamenelo od hudobne besede prokletstva. A življenje je težko in mukepolno. Zakaj trd je kamen...

Od Uskuplja dalje pa se že pojavljajo celi gozdovi cipres. Vitke in visoke, vse zelene, da se jih oko ne nagleda. Ni čuda, da jih je opeval Salomon in gradil iz njih tempelj na Sinaju, ki mu ga ni bilo para... Divji lovci je tu, pa tudi pravi se pojavlja. Od Grude postaje pa se srebrijo gaji oljk bogatega sadu obetajočih.

Vlak drči navzdol, leze navzgor, beži zopet po ravnini, se vije po serpentinah v gorovje vsekanih. Visoka, strma, živopisna so nekatera mesta, ceste bele, kakor pomite in gladke, kakor miza... Morje se zasvetli. Prvi pozdrav. Duša vriska. Dovolj je kamenja, mehke se hoče...

Morje... morje...

Smo že tu. Vlak beži tik ob njem. Toliko da ne namaka koles v njem... Ista mentaliteta... Vedno ista... Nevarnost je prijetnost, je slast in strast... Živela strast.

»Kaj ne, gospa Marija?«

»Kaj?«

»Živela strast?«

»Živela«, odgovori in gleda morje. Zdravko boči prsi. Gorenjske so, široke...

Že vidim ladje. Otroci se kopljejo v morju. Objema jih solnce in pritiska nanje svoj zdravilni poljub. Blagor vam, katerim je dano uživati ta poljub. Letovičarje vidim. Oni so, kakor lastovke pri nas, znak, da je tu življenje brezskrbno. Pa ne za vse... Vidim one, ki nosijo tovore na ladjo. Težke tovore. Zagoreli so obrazi in pot lije z njih.

Vlak vozi v postajo.

Tam na pomolu pa že čaka ladja.

»Da si mi čil in krepak, železni voz. Dolgo sem ti bil gost, po nevarnih skalah si me vozil, po lepih krajih si me zibal, verno in varno. Sedaj pa stopam na

dalo povod, da ne vidi koristi v delitvi organizaciji v udruženju.

Da ne bo kakor dvoma o nanašanju vojnih žrtev iz Slovenije v naši zajednici, sta naša delegata že na plenarni seji v Beogradu, ki se je te dni vršila obrazložila Središnemu odboru kakšno je bilo naše mnenje glede prednavedene trditve! Pojasnjeno juna je bilo da je za reorganizacijo našega udruženja stavil novi zakonodajalec sam in sicer radi oblastvene kontrole. Tudi »Ratni Invalid« je ovrzel našo trditev s pojasnilom, da nam je bila reorganizacija potem invalidskega zakona namršana.

Nočemo krivičnega sumničenja, posebno na stvari glede katere smo že zadnjič prikomnili da nam ne dela prav nobenih nepriklj kar se tiče ureditve naše organizacije. Naš izraz naj bo neupravičen, za kar bi ga morali smatrati že vsled tega ker je tako ostro zašel in povzročil precej močno reakcijo.

Da je bilo pa mogoče našim odborom se reorganizirati le na tem temelju odobrenja naših pravil potom krajevnih (mesnih) in oblastne skupščine, ostane dejstvo. Kajti obrazložili smo da obstoje v naši državi še različni krajevni predpisi, preko katerih nismo smeli iti. Zdelo se nam je dobro, da predlagamo oziroma svetujemo tovarišem v Zagrebu, kjer gotovo obstojajo slični predpisi kakor pri nas v Sloveniji da se reorganizirajo naipreji potom krajevnih in šele potem potom oblastne

skupščine. Oni pa so sklicali samo oblastno skupščino in mogoče je to vzrok, da jim veliki župan ni potrdil pravil.

»Ratni Invalid« pa je smatral vsled tega, da smo storili zlo, ker ne branimo naših edinstvenih pravil in integriteto našega udruženja, ker je veliki župan v Zagrebu neopravičeno odstavil tamošnji odbor in postavil komisaria.

O tem nismo mi v »Vojnem Invalidu« popolnoma nič govorili, vendar pa, da se ne bo o nas kaj mislilo, povemo da so popolnoma zlagamo z nastopom Središnjega odbora, da brani avtonomnost našega udruženja. Po našem mnenju mora oblast nastopati proti društvenim funkcionarjem le, ako so kaj nezakonitega zagežili. In oblastvena posredovanja v našem udruženju se morejo vršiti le na predlog ministrstva socialne politike po naših pravilih. Ako bi ne bili mi v tem vprašanju edini z akcijo udruženja, bi se bili gotovo oglasili in izrazili svoje mnenje.

Mislino da smo s temi vrsticami popravili ono, za kar smo prišli v nesporazum z »Ratnim Invalidom« in kar smo razčistili tudi na zadnjem plenumu. Izrazili smo, kakor je naša navada, da se izrazimo o vseh organizacijskih vprašanih odkritosrčno. Bili smo pa tudi prepričani da bomo dobili na izraz reakcijo ki bo stvar razčistila. In to se je zgodilo. Naše delo bo pa šlo po edinstveno začrtani poti naprej ker o tem ne more biti ni-
lendar dvoma.

Nočemo pa tudi, da bi revizijo invalidskega zakona delal finančni zakon, ampak temeljita revizija naj bo na podlagi posebnega zakona, kot dodatni zakon k invalidskemu zakonu.

Vsakoletni finančni zakon pa naj daje stalno podlago, da se bo mogel invalidski zakon izvajati. Ako danes finančni zakon spreminja določbe invalidskega zakona, jih gotovo ne spreminja in jih ne bo spreminjal v svojo škodo, ker interes finančnega efekta mora kazati vedno samo na slabo. Zato je iluzorno misliti, da bomo s finančnim zakonom dosegli izboljšanje položaja.

Mi moramo pri sprejemanju finančnega zakona le apelirati na merodajne faktorje, da si priborimo podlago za obstoječi invalidski zakon.

In ko bomo dobili enkrat revidiran invalidski zakon se bomo morali boriti za to, da bodo imela materialna izboljšanja podlago v bodočem finančnem zakonu. Ne stremimo pa samo za izboljšanjem, ki bo zahtevalo večje državne izdatke, tudi take zahteve imamo, s katerimi se lahko invalidom moralno koristi. Sai imamo na primer zelo slabo urejeno strokovno učenie invalidov, posebno na zaščito na delavskem trgu in v slučaju brezposelnosti. Tozadevno bi bilo treba vsaj malo vzeti za vzgled druge države, na primer Nemčijo!

Posebno glede nameščanja in eksistence imamo zelo slabe pogoje. Kar porabimo vprašanje trafik. Vsa taka vprašanja bi se dala lepo urediti, pri čemer ne bi država materialno trpela, nasprotno bi bilo še v njen gromotni dobrobit. S tem bi bili le podani pogoji, da bi se tudi javnost nekoliko žrtvovala za vojne žrtve.

Z vsem tem nima finančni zakon nobenega nosla ampak dober invalidski zakon.

Poleg dobre zaščite invalidov in drugih vojnih žrtev v moralnem pogledu, bi lahko odpadla marsikatera gromotna državna dajatev.

Koliko bi si marsikateri invalid lahko sam pomagal, ako bi užival moralno oporo!

Naš invalidski zakon daje invalidu razne prednosti nad enakimi pogoji. Oni, ki so imeli enake pogoje za kako podjetje ali službo že iz predvojnega časa, so lahko brez invalidskega zakona dosegli svojo potrebno eksistenco. Onim pa ki pogojev nima, jih je treba dati, bodisi z nadaljnjim strokovno izobrazbo ali z raznimi olajšavami.

V Nemčiji imajo za nameščanje in eventualno odpuščanje težkih invalidov posebno invalidsko razsodišče, ki s pomočjo državne oblasti odloča o tem pri privatnih podjetjih.

Naš invalidski zakon bi lahko nadalje nudil marsikateri koncesije invalidskim organizacijam, posebno pa zadruham.

Vse to se lahko uredi brez finančne podlage in brez finančnega zakona.

V enem kar tanjšira finančno stanje, bi moralo biti na drugače in to glede invalidnin.

Odškodnino bi moral dobivati vsak invalid, vdova in popolna sirota. Tudi to bi se dalo regulirati v nekaj današnje finančne podlage. Danes se ozira pri nas na siromašnost na podlagi davka. Da se miloščino in ne odškodnino.

Zadnja ženevska konferenca je enoglasno sprejela, da mora dobiti vsaka vojna žrtev primerno odškodnino. In to je res edino pravično.

Vprašanje revizije invalidskega zakona.

Že v naši predzadnji številki smo na kratko poročali, da se sliši o neki reviziji invalidskega zakona. Tudi smo na kratko razložili predloge, ki jih je naš Središnji odbor stavil ministru za socialno politiko. Treba je, da glede tega vprašanja spregovorimo nekoliko več.

Iz hitrih predpriprav sklepamo, da mislijo naipreji naš zakon malenkostno revidirati z bodočim finančnim zakonom. Naše mnenje, ki nas pri tem navdaja, je pesimistično. Imamo že precej skušeni kako se je naš prejšnji začasni invalidski zakon parkrat revidiral. Kar spomnimo se nazaj, pa vidimo, da smo dobili s finančnim zakonom specialne komisije, ki so precej razbile naš položaj, tako da še danes mnogi čutijo. Spomnimo se na davčni cenzus ki je podlaga za siromašnost, ker tudi ta je plod finančnega zakona. Čutimo ga dobro.

Za bodoče leto se nam obeta zopet, da bodo invalidnine ukinili vsem, ki prejemajo pokojnino. To je za nas zelo verjetna tolažba, ki jo homo naipreji zasledali v bodočem finančnem zakonu.

Vsako leto dobimo kako novo revizijo invalidskega zakona, toda vse so v škodo in poslabšanje invalidskega vprašanja.

S finančnim zakonom se da naše vprašanje naipreji regulirati, ker pri njegovem sprejemanju mi nimamo direktne sodelovanja, ker to ni zakon za naše vprašanje. Vendar pa moramo iz naše prakse uvideti, da je finančni zakon tudi za nas naipreji najvažnejši pomena.

Reči moramo, da je večje pomena kakor invalidski zakon.

V našem invalidskem zakonu imamo marsikaj samo na papirju.

ladjo, da se zazibljem na prsih morskih. Pozdravljen vlak... Ladja čaka.

5. Hercegnovo — Kotor.

Nad postajo leži mesto. Nekdanji Castelnuovo je to, sedanje Hercegnovo. Kralj Tvrtko I. Kotromanović ga je sezidal. Amfiteatralno od morja tja gor po trdih pečinah se dvigajo hiše. Stare razvaline trdnjave »forte Spagnuolo« iz leta 1538 in »Forte di mare« strme za nami, obraščene z bršljanom, veličastne še sedaj v svojih razvalinah. Velik potres jim je razmajal stene. Forte Spagnuolo — imenovan tako v čast Španjolcev, ki so bili zavezniki Benečanov proti Turkom. Benečanov ni več, Španjolci pa še imajo svoj spomenik, čeravno že v razvalinah.

Tiho plove parnik, lahno, kakor labud. Okrog nas pihlja morski vetrič, ki ga opeva tudi slovenska pesem. Prijeten je in globoko ga pljejo pljuča. Saj po 25-urni vožnji v vlak je tako prijeto na zibajočih se valovih morskih piti morski osvežujoči zrak.

Strmi oko. Lepota, lepota... Silkovito obrežje z vilami, oleandri v cvetju, oljke s srebrnimi listi, visoke palme... sivo kamenje, mogočno gorovje, kakor titani, vse višje in višje se vzpenjajoče k oblakom, razorano z globokimi brazdami od divjih strel in nalivov, ki rišejo v te velikane svoja znamenja mogočnosti...

Kumborska ožina. Zdajci smo v Tivatskem zalivu. Ladja plove in reže brazde v mirno morje. Se obrača k obrežju, pristaja, izkrcava in vkrcava in zopet odrine

naprej tiho šumeč z valovi. Oko se ne naveliča gledati. Tiho občudovanje se loteva srca, ko plovemo skozi ožino »Verige« v Kotski zaliv. Na obeh straneh gori v skalah so trdnjave. Stopnice, ozke in dolge se vijejo k njim. Na grebenih gora pa so v razdalji posejane trdnjave — forti, starinski iz časov Benetk. Zde se kakor stari daritveni oltarji... Groteskna mogočnost sivih skal vleče poglede nase. Brazdati so grebeni od vrha do tal, kakor obraz stare kmetice, pretrpevske tisočero gorja.

Dva otočiča stojita tam na morju. Kakor za mizo velika se vidita. Na enem je star samostan s cerkvico in vrtičem. Sv. Jurij (San Giorgio) mu pravijo. Najstarejši krščanski spomenik. Benediktinci so živeli v tem samostanu. Zidan je na pečini, ki se dviga iz morja.

Še zanimivejši je njegov sosed. Gospa Škrpelska, (Madonna dello scarpello) kar pomeni dleto, se imenuje. Kakor da plava na vodi se zdi in kot da je odsev v vodi vrhunec Vrnače gore. Cerkvica na skali. Morje ji umiva podnožje.

Zraven mene sedi mladeček z mladenko. Belo je oblečena Ona in On je v belem suknjiču. Za roke se držita. Zdravko pomežika gospe Mariji. Ona ga ostro pogleda in reče:

»Ne pozabite na Mojzesa in na njegove zapovedi.«
Zdravko ji odgovarja. Jaz ju ne poslušam. Moja pozornost je pri mladcu, ki pripoveduje mladenki o otočku. S tihim glasom ji pripoveduje pripovedko.

»Oglej si dobro cerkvico. Tisto, kjer ni vrta. Na valovih je zidana, se zdi. Ali ti naj povem čudno zgodbo o nji?«

»Pripoveduj, prosi Ona.

In On pripoveduje:

— Pred kakimi štiri in pol stoletji so tam, kjer stoji sedaj tista cerkvica, molele iz vode tri skalice, dletom podobne. In nič več. Morje jih je oblivalo, spodjedalo, a one so kljubovale. Otočič pa, ki je nastal iz njih, je delo človeških rok, delo človeške vztrajnosti in požrtvovalnosti. Zgodilo se je namreč, da sta 22. julija 1458 veslala tod dva ribiča iz Perasta, ki še takrat ni nosilo ime »mrtvo mesto«, kakor ga ima danes, brata Mortesic. Opazila sta, da nekaj blesti na skalici. Gledata. Ali ono vse blesti, pa ne moreta videti, kaj je. Veslata bližje. In glej, ko se približata skalici, vidita, da se sveti na nji podoba Marijina. Presenečena sta gledala podoba. Odkod se je vzela? Morje se je je dotikalo s svojimi valovi in je ni zmočilo.

Vzela sta podoba Marijino, da bi je ne potopil morski val, ko se morje razburka, ter jo odpeljala v cerkev v Perastu.

Ali glej, Marijina podoba je odšla zopet na tiste tri skalice v morju. In to je delala vedno, ko so jo sneli in odnesli v cerkev.

»Marija hoče cerkev na tistih skalicah«, je odločilo ljudstvo.

(Dalje prihodnjik.)

Urediti bi bilo treba temeljno rento za vsako vojno žrtev. V poštev mora priti samo procent nesposobnosti in nič drugega.

Ne samo siromašnim, vsem pripada gotova renta iz naslova odškodnine, na nalsi bo ista še tako majhna.

Izredni občni zbor ljubljanske podružnice.

Ko zagledaš človeka z razdraženimi očmi in besnečimi čeljusti, dasi sam ne ve zakaj, znaj, da je moralno in duševno zelo nizek.

Schopenhauer.

Zgodi se večkrat, da iz mnogih ljudi, ki se izvolijo na tem ali onem občnem zboru te ali one podružnice »Udruženja vojnih invalidov«, pride do funkcij človek, ki mu je dobrobit in požrtvovalno delo španska vas, a on sam vse. Tak človek v tej svoji domišljiji sega z zločinsko roko po tistem, kar ga najbolj miče, to je, po denarju in si ga prisvaja. V veliki organizaciji se najde takih ljudi več, v manjši manj, ker je to pač v človeški družbi tako urejeno, da se med dobrim zrnjem najde tudi plevel. In »Udruženje« je velika organizacija, zato se je tudi tekom časa zgodilo več raznih nečednih slučajev. Maribor je bil to, sedaj pa ljubljanska podružnica.

Baje se je — tako ve sedaj namreč marsikateri, ki si na tihem menca roke od zadovoljstva, na zunan pa škrtja z zobmi in psuje in dolži vsevprek — to že povsod šušljalo. Samo oblastni odbor ni vedel (in pristavlja hinavsko) ali pa ni hotel vedeti. Izginila je precej visoka vsota, nekaj nad 19.000 Din. Kakor govori poročilo nadzornega odbora podružnice, ki je menda v avgustu ali septembru kontroliral blagajniško knjigo, je našel vse lepo vpisano in vknjiženo. Ko se je vprašalo za denar, je rekel predsednik Breznikar — to je namreč glavna oseba cele afere — da je naložen v hranilnici. Nadzorni odbor je s tem končal svoje delo. Ni se prepiral, ali je to res, in če se ni mogel prepričati, da se ga je oviralo, ni naznanil višji nadzorni instanci, oblastnemu odboru. Tega ni naredil niti noben drug odbornik; niti sam blagajnik, ki je v prvi vrsti odgovoren za denar, ni javil članom odbora, da on nima denarja, nego da vodi denarne posle sam predsednik Breznikar. Po pravilih je to nedopustno. Vendar blagajnik in ves odbor ni razumeval določbe pravil — da ne rečem kaj ostrejšega.

Ali zgodilo se je, da bi trebalo izplačati podporo nekemu članu. In — zdaj je prišel polom. Izkazalo se je, da podpore ni mogoče izplačati, ker ni denarja. Javil je dotični oblastnemu odboru in oblastni odbor je takoj dal pregledati vse denarno in blagajniško poslovanje. Rezultat je bil presenetljiv. Denarja ni nikjer. Oblastni odbor je takoj napravil ovadbo čez podružnični odbor policiji. Podružnični odbor sam pa je dan poprej ovadil policiji predsednika.

To je sedaj že zadeva sodišča, da kaznuje krivce. Niti policija niti državni pravdnik ni aretiral Breznikarja, čeravno se je v ovadbi to zahtevalo. Tudi zoper to ne more nikdo ničesar ukreniti. Preiskava sedaj teče.

Oblastni odbor pa je takoj tudi dal sklicati izredni občni zbor ljubljanske podružnice, da se izvoli nov odbor. Objavil se je dnevni red. In to bi naj bilo v nedeljo 28. novembra t. l. ob 1. uri popoldne v Mestnem domu.

Ker ob tej uri ni bilo dovolj članov navzočih, da bi občni zbor bil sklepčen, kakor določajo pravila, je bil eno uro pozneje sklican drug občni zbor, ki bi naj zboroval pri vsakem številu članov. In res, ob dveh se je otvoril ta izredni občni zbor. Bilo nas je 120 članov navzočih. Tudi jaz sem se ga udeležil kot član te podružnice in to pred vsem iz vzroka, da vidim, s kakšno resnostjo in skrbjo bodo člani to zadevo preresetali.

Ali — stvar ni šla za to, postaviti podružnici nov odbor in ukreniti potrebne korake, šlo se je na tem občnem zboru gotovim ljudem demagoško razgrajati in obdolževati oblastni odbor.

Začudil sem se temu početju. Videl sem eno grupo, ki se je zbrala okrog nekdanjega tajnika Izvršnega odbora g. Krušiča in videl samega g. Krušiča, kako oblastno je diktiral svoji grupi, za kakšne njegove predloge naj glasuje. Bilo mi je takoj jasno, da se hoče občni zbor zlorabiti za demagoško in čisto osebno svrhu nekdanjega tajnika Izvršnega odbora. Zahteval je namreč (med drugimi zahtevami), da naj zastopnika oblastnega nadzornega odbora predstavi svoje poročilo občnemu zboru, torej članom, da ga bodo vsi čitali, ker občni zbor ne zaupa oblastnemu odboru.

Da je to nonsens, ni treba posebej povdarjati, ali da se je mogel tak nonsens in kršitev sploh vseh organizacijskih določb in organizacijske discipline izustiti na občnem zboru ljubljanske podružnice, kjer so člani ven-

Siromašnim nai se na pomaga z dodatki v meih finančne možnosti.

Iz vsega tega razlaganja nekaterih važnih vprašanih v invalidskem pravu, ki bi jih bilo treba urediti se razvidi, da je potrebna revizija invalidskega zakona s posebnim dodatnim zakonom.

dar — da se lahko izrazim — intelektualci, državni uradniki itd., to me je porazilo. V zadnji kmečki vasi bi kaj takega ne pričakoval, a doživel sem v Ljubljani. Ako se torej člani tako malo zavedajo celo organizacijskih določb, kako se naj potem sploh vodi organizacija. Saj je vendar podružnica najnižje telo cele organizacije in se kot taka mora pokoravati določbam višje in ta zopet višje ali centrale. In ne more si podružnica, ki je vendar drobtinica v celi organizaciji, pa naj je potem njeno članstvo še tako številno, nekaj prilasčati, česar ni sama napravila. Revizije ni napravila podružnica, nego višja inštanca, oblastni odbor, izvoljen od invalidov cele Slovenije. On je sklical občni zbor, on ima poročati. To je jasno, kakor da je enkrat ena — ena. Samo tisti grupi okrog g. Krušiča in nekaterim vdovam to ni moglo biti jasno. Zato so, kljub pojasnitvi, da bo dal poročilo tisti, ki je izvršil revizijo, zahtevali na vse grlo, da ne zaupajo, in da bodo oni sami čitali. Revizija se je izvršila, a ne zaupajo revizorjema, da podasta poročilo. Smešno in — žalostno.

Ali sedaj je postal g. Krušič še bolj nervozen in nestrpen. Jel je vpiti in obdolžil oblastni odbor, da je sokriv. To je celo meni osebno povedal še pred otvoritvijo občnega zbora. Po njegovem mnenju bi moral oblastni odbor znati za vse grešne razvade in misli vsakega posameznega funkcionarja podružnice ter jih kontrolirati. Ali vzemimo, da bi to delal, ali bi ne nastalo takrat vreščanje, da oblastni odbor nikomur ne zaupa, ker je sam tak, in da zato kontrolira podružnice, čeravno imajo svoje revizijske odbore. Pa bi odborniki lepo polagali svoja mesta in kaos bi rasel. Sam gosp. Krušič bi takrat zopet psoval oblastni odbor. Zanj velja morda pravilo: Samo dolži, nekaj se že prime. Zato je tudi vpil, da ne zaupa oblastnemu odboru in celo predlagal nezaupnico, kar so tudi njegovi razumniki lepo odglasovali. Torej, mesto občnega zbora za izvolitev podružničnega odbora in izvršitev določenega dnevnega reda je bilo tu zborovanje o nezaupnici oblastnemu odboru, ker je predsednik podružnice poveril podružnični denar. Lep nivo razumevanja o tvorbi organizacije. Nezaupnica nekaterih brez konkretnih obdolžitev.

Kdo se naj sedaj spozna iz tega kaosa. Predsednik občnega zbora ni bil kos vzdržati red in seve ga tudi ni razumel vzdržati in tako se je razblinil v nič. Člani so drug za drugim odhajali, se zgražali, ostala je le grupa g. Krušiča, ki je izvolila nekaj anketni odbor, ki naj vso zadevo natančno preišče in ugotovi. In sedaj, se vprašam: Kaj potem, ko bo ta anketni odbor vse preiskal in pregledal? Odgovor je eden: Sklical se bo zopet občni zbor, ki bo izvolil nov odbor. In to je vse. Torej iz tresenja gor se je rodila miška. Mesto pospešiti delovanje in ozdravljenje podružnice, jo zavreti in jo držati bolno. To je smisel delovanja g. Krušiča.

Zakaj to pišem?

Zato, da podam invalidski javnosti, kako nesrečno in nerodno rešujemo mi invalidi med seboj svoja vprašanja in kako smo nerodni v vodstvu zborovanj in v razumevanju organizacije. Najde se kak užaljen, odslovljen funkcionar, ki mu je dobrobit invalidov samo na jeziku, v srcu pa mržnja in osebni obračuni, katerim žrtvuje celo organizacijo. Tak užaljen funkcionar take situacije porablja v svoje svrhe. G. Krušič je bil svoječasno tajnik Izvršnega odbora. Poznam ga, skupaj smo delali. Podružnice se ga še tudi dobro spominjajo, saj so proti njemu nastopale. Celo ljubljanska podružnica je takrat bila proti njemu. Ali ko ni več v oblastnem odboru, je sedaj njegov sovražnik ter zbira okrog sebe elemente, proti katerim se je kot tajnik Izvršnega odbora boril. Kajti znano je, da se povsod najdejo ljudje, ki nič ne mislijo, nego je že v njihovi naravi mesto ustvarjati, rušiti. Tako nastaja psihopatološka obdolžitev nemogočnosti in brezpomembnega razgrajanja. Vse je kriv oblastni odbor — po njegovem. Celo to, da imamo tak invalidski zakon. O središnjem odboru, naši najvišji instanci, tega ne govori. In tako dalje. Kaj bom našteval. Razočaran sem bil in ko sem opazoval pobesneli njegov obraz in krike, ko sem videl, kako razbija občni zbor in goni svoje pristaše v naravnost smešnožalostne zahteve, bi se najraje razjokal.

Zavednost, zavednost, kje si! In poštenost, poštenost...

Ljubljana, dne 28. novembra 1926.

Ivan Vuk,

vojni invalid, član ljubljanske podružnice.

primerjamo vrednost denarja, da stane kilogram kruha 7000 K, mesa 30.000 K, ena delavna obleka 1.500.000 K, potem vidimo, da pri navedeni prejemki ne pomenijo nič.

Politične razmere ne dopuščajo niti toliko, da bi smeli imeti svojo organizacijo. Pod pritiskom teh razmer se je vendar oimunačil neki invalid Gladany, da je zbral skupaj nekaj vojnih žrtev, ki so izdale oklic, da pri takih razmerah ne morejo vstrajati. Pripravljeni so z žrtvami braniti svoje pravice. Zahtevali so sledeče:

1. Takojšnje sprejetje zakona o preskrbi.
2. Do uresničenja te zahteve povišanje rente za 100% invalide na 2.000.000 K, za 75% 1.500.000 K, za 50% 1.000.000 K, za 25% 500.000 K, za vdove 1.350.000 K, za popolne sirote do 300.000 K, za polsirote do 150.000 K, za starše 1.000.000 K, za slepce pa še dodatek do 1.000.000 K.
3. Ustanovitev preglednih komisij.
4. Sprejetje zakona za nameščanje.
5. Ustanovitev doma za vojne žrtve.
6. Podelitev zemlje.
7. Prenos prodaje državnega monopola na vojne žrtve.
8. Znižanje železniške vožnje na vseh železnicah.
9. Znižanje davkov za vojne žrtve.

Politične beležke.

Narodna skupščina je odgodena do 7. decembra.

Beogradski župan dr. Kumanudi mora odložiti poslanski mandat ali se pa odpovedati županstvu. Obeh položajev istočasno ne more zavzemati.

Stjepana Radića so obdolžili korupcije. Obtožbo poslanca Vilderja, ki dolži Radića zlorabe ministrskega položaja, so podpirali zastopniki vseh strank razen radičevske.

Rumunski kralj na smrtni postelji. Vesti, da se je bolezen kralja Ferdinanda zelo poslabšala, se vedno bolj širijo. Nekateri listi že pišejo, da je umrl. Kraljici Mariji v Ameriko se je poslala brzojavka, naj se vrne. Na vidiku so velike homatije radi prestolonasledstva. Grozijo celo z državljansko vojno.

Albanska vstaja. Izbruhnila je v Albaniji, v severnem delu vstaja, ki so jo, kakor se govori, podžgali Italijani. Vstaši so nastopali proti Skadru in imeli velike uspehe. Najnovejša poročila pa že govore, da se vstaja bliža kraju s popolnim porazom vstashev. Albanski vojni minister polkovnik Aranitasi se nahaja v Skadru in osebno vodi operacijo proti vstašem, ki na umiku gonijo pred seboj živino in nosijo ves imetek, kolikor so ga v naglici mogli oteti. Umikajo se v planine Dukadine in Prekaje, vojaštvo pa pritiska za njimi ter zažiga hiše in vasi, da jim onemogoči povratek.

Divjanje italijanskega fašizma. Mussolini si izmišljuje vsakovrstne zakone in divja. Zdi se, da je slaba kopija nekdanjega ruskega carja Ivana Groznega, kjer so opričniki carjevi delali zločinstva vseh vrst nemoteno. Tako tudi sedaj fašisti. Aretacije so na dnevnem redu. Vse ječe in za zapor sposobni prostori so prenapolnjeni. Konfinira se nefašiste na kazenske otoke. Vrše se tajni umori. Za uradnike je ukazano, da podpisujejo liktorsko posojilo in to najmanj 200 lir, ki se bodo odtegovala od mesečnih plač v 14 mesečnih obrokih. Povsod se pobirajo prihranki dijaštva. Slovence se preganja in postopa z njimi kruto in brezobrazno. Degeneracija hvalisane tisočletne kulture je na višku. Četrtekova »Edinost« je bila zaplenjena, ker je objavila vest iz Goriške, zakaj je bil obsojen bivši kanalski župan g. Karel Angeli.

Mednarodne socialnopolitične konvencije ratificirane. Dvanajst mednarodnih socialnopolitičnih konvencij je Narodna skupščina soglasno ratificirala. Ratificirala pa ni konvencije o šurnem delavniku.

Na zasedanju Društva narodov, ki se otvori 5. decembra, bo Mussolinija zastopal državni podtajnik Grandi. Važnejši kot oficijelne točke programa bodo ob tej priliki zakulisni razgovori zastopnikov velesil.

Otvoritev grškega parlamenta je bila 26. novembra. Po prečitaniu poslanice predsednika republike se je parlament za 8 dni odgodil, da se more med tem sestaviti nova vlada.

Pangalos pred sodiščem. Bivši diktator Grčije, Pangalos, ki je nekako hotel posnemati Mussolinija, je dobil obtožnico, ki mu očita nasilje.

Francosko-ruska pogajanja za ureditev ruskih dolgov Franciji so naletela na velike težkoče. Generalni tajnik in podpredsednik ruske delegacije sta odstopila.

Volitve v oblastne skupščine so razpisane za 23. januarja 1927. Ljubljanska oblastna skupščina bo štela 53 poslancev, mariborska pa 64

Položaj vojnih žrtev na Ogrskem.

Na Ogrskem še danes nima zakon za preskrbo vojnih žrtev. Zato je njihova preskrba zelo slaba. Pred kratkim so se obrnili na tovariše kulturnih držav in jim z oklicem raziasnili svoj bedni položaj. Oni ki so slučajno preskrbljeni s pokojino kot penzionir-

sti do njihovem noložaju in službenih letih, še dobivajo nekaj drugi pa skoro nič.

Invalid slenec dobiva mesečno 1 million kron za 75% delanezmogućnosti 400.000 K. za 50% 100.000 K. za 25% 12.000 K. delanezmogućna vojna vdova 60.000 K. sirota 6000 K. Ako

poslancev. Agitacija je že v polnem teku. Po zakonu bo štela ljubljanska oblast za te volitve 14 in mariborska 15 volilnih okrajev. Mesto Ljubljana voli 5 poslancev, Maribor 3, Celje 1, srez Brežice 3, Črnomelj 2, Kamnik 4, Kočevje 4, Kranj 5, Krško 5, Laško 3, Litija 4, Logatec 3, ljubljanska okolica 7, Novo mesto 5, Radovljica 3 in Kastav 1 poslanca. V mariborski oblasti voli srez Celje 5, Dolnja Lendava 4, Gornji grad 2, Konjice 2, Ljutomer 3, Maribor desni breg 5, Maribor levi breg 5, Murska Sobota 5, Prelog 5, Prevalje 3, Ptuj 7, Slovenj-gradec 3, Šmarje 5 in Čakovec 5 poslancev.

Sestanek poljskega zunanjega ministra z ruskim narodnim komisarjem Čičerinom. Zunanji poljski minister Zaleski namerava sredi decembra odpotovati v Moskvo, kjer se sestane z zunanjim narodnim komisarjem Čičerinom.

Naše gibanje.

Zadruga »Vzajemna pomoč« je dobila od Invalidske zadruge v Beogradu na razpolago izgotovljene zimske suknje raznih kakovosti po zelo nizki ceni. Suknje so treh vrst in sicer za ceno 250 Din, 300 Din in 350 Din. K temu se priračuna nekaj malega za pošiljatev. Ako hoče kdo, da se mu suknja predela po meri, se plača krojaški delavnici še nekaj malih stroškov za predelavo. Invalidom priporočamo, da si nabavi tako suknjo, ki so jo cenili. Plačati jih je treba takoj. Najbolje je, da se reflektanti zanje oglašijo osebno v Ljubljani v Udrugi, kjer lahko suknje pomenijo. Seveda se na željo razpošiljajo tudi po pošti proti predplačilu. Dokler je zaloga, je prilika nabave, zato naj se vsak čimprej oglašijo.

POPRAVEK.

V listu »Vojni Invalid« števil. 21 z dne 15. t. m. priobčen je bil dopis pod naslovom »Iz reseniškega kota«, v katerem med drugim dopisnik piše:

»Udruženje invalidov je razsvetlilo grobove kolikor se je v nalivu razsvetliti dalo.«

»Ne razumemo pa, zakaj in po čigavi krivdi se letos niso uredili grobovi na vojaškem oddelku nokonališča na Jesenicah.«

Dalje pravi pisec:

»Občinski odbor na Jesenicah je silno trdil rok. Na ponovne naše prošnje tako lani kakor letos, nam niti odgovora ne da.«

* * *

Ker na vse to ni istina in se s temi neutemeljenimi pisanji ni jemlje po krivici občini Jesenice, med ter se jo obenem kompromitira napram višim političnim oblastim, se pozivlja naslov, da takoj v prihodnji številki lista priobči na istem mestu v smislu tiskovnega zakonika sledeči popravek:

»Ni res, da vojaški grobovi letos niso bili primerno urejeni.

Res na je, da se isti niso mogli tako urediti kakor druga leta in to vsled vednega deževja v mesecu oktobru. Tudi drugi privatniki niso mogli v tem poledu drugače storiti.

Ni res, da je grobove razsvetlilo baš samo Udruženje voj. invalidov.

Res na je, da je občina kupila za razsvetljavo vojaških grobov na Jesenicah 82 sveč, ki so bile po občinskem slugi kljub nalivu tudi prižgane.

Ni res, da je občinski odbor silno trdil rok.

Res na je, da se je pri občinski seji dne 5. VII. 1925 sklenilo, da se bo brez nadaljnjega dala podpora pod pogojem, da Udruženje vojnih invalidov predloži občini seznam najbolj potrebnih oseb. (Reveži se na itak podpirajo brez kakih posebnih priporočil).

Tega na Udruženje še do danes ni storilo in se še vedno čaka na tozadevni seznam.

Iz Maribora. Udruženje vojnih invalidov v Mariboru je v času od 1. avgusta do 31. oktobra 1926 zopet obdarilo nekaj svojih najrevnejših članov v obliki denarnih podpor. in sicer so prejeli na odobrenju Oblastnega odbora: Voerin Maks. Sv. Benedikt v Slovenskih gorah 300 Din. Feuš Erna, sirota, Maribor 150 Din. Gosak Joško, sirota, Razvanje pri Mariboru 300 Din. Stiper Marija, Maribor 150 Din. Mugerli Vincenc, Sv. Benedikt v Slov. gorah 50 Din. Ludvik Pleteršič, Pobrežje pri Mariboru 150 Din. Čerguli Franciška za pogrebne stroške 260 Din. Dvoršak Julijana, Maribor 150 Din. Mažir Anton, Sv. Jakob v Slov. gorah 100 Din. Anton Kuhar, mimopotujoči 50 Din. Valentin Marija, Studenti pri Mariboru 200 Din. Knez Ferdo, Sv. Lovrenc na Pohorju 150 Din. Karner Marija, Košaki pri Mariboru 50 Din. — Skupno je bilo

na podporah izplačano od 1. januarja do 30. oktobra 1926 Din 7010. — Poleg tega je dobila vojna vdova Ivana Partlič iz Hoč pri Mariboru za otroke staro obleko od Udruženja, katero je darovala osna Anica Ankerst iz Maribora.

V Trbovljah je tamkajšnji Krajevni odbor priredil s sodelovanjem ljubljanskega dramatičnega odseka dve gledališki predstavi. V prioriteti sta izborni uspeli, tako da sta služili več upoštevanja od strani občinstva. Čeprav je v Trbovljah precej prireditelj, ki se vrste posebnosti ob sobotah in nedeljah druga za drugo, bi bilo pričakovati v invalidsko korist boljše posejanje. Sai naše Udruženje pride v Trbovljah le redko s kako prireditvijo na dan, tako da ne dela posebne nadloge.

Iz Kamnika. Naš Krajevni odbor je sklenil na redni seji z dne 21. 11. t. l., da priredi dne 12. decembra t. l. v Ljudskem domu v Kamniku koncert v prid božičnici svojih članov in članic. Na koncertu bo sodeloval kvartet.

Božičnica se bo vršila dne 19. decembra t. l. v Ljudskem domu v Kamniku. Podpore potrebni redni člani in članice se opozarjajo, da naj takoj napravijo primerne prošnje, ki morajo biti potrjene od županstva. Prošnje je vlagati na Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Kamniku. Ako ne bodo prošnje vložene vsaj kakih 4—5 dni pred božičnico, se ne bo moglo na zamudnike več ozirati.

Člane in članice obveščamo tudi, da je moral pustiti mesto našega predsednika nad vse delavni tovariš Belin, šolski upravitelj v Nevljah, ker je službeno premeščen. Pogrešali ga bomo zelo težko. Odbor mu tem potom izreka za njegovo požrtvovalno in nesebično delo najiskrenejšo zahvalo.

Reševanje preveb. Središnji odbor nas obvešča o rešenju ministrstva socialne politike Br. 27652 od 13. 11. t. l. sledeče vsebine:

Po zahtevi Središnjega odbora je g. minister pravde zaukazal s svojim generalnim razpisom vsem sodiščem v državi, da morajo odločbe za invalidske pokojnine reševati kar najhitreje in kot po zakonu nujne.

Upamo, da bo ta intervencija našega udruženja pospešila rešitve.

Mesto zvaničnika se odda pri okrajnem sodišču v Ribnici. Prošnje je vlagati do 10. t. m. na Predsedstvo okrožnega sodišča v Novem mestu.

Pravilnika, ki smo jih pred kratkim v načrtu objavili, to je za odkupovanje invalidnine in za nameščenje invalidov, bosta kakor smo v Beogradu zvedeli te dni podpisana in objavljena. Na to se bosta pričela takoj izvajati.

Objava. Izgubila sem sodni sklep okrajnega sodišča v Mariboru o priznanju prejemkov invalidske pokojnine, glaseč na ime: Kellinger Marija. Pobrežje pri Mariboru. Najditi naj bi na blagovoli vrniti. — Kellinger Marija vojna vdova.

Izgubil je član, knjižico tov. Andrej Mahkovič iz Trzica, član Krajevnega odbora v Ljubljani in sicer na poti iz Trzica do Buttrhova. V knjižici je bil tudi še en dokument. Svarimo pred izrabljanjem, kdor pa najde knjižico, naj jo pošlje tov. Mahkoviču ali Krajevni odboru.

Za morskopališče. Invalidsko morskopališče v Kraljevi potuje sredstev za razne naprave. Tamkajšnji odbor se zelo trudi, da bi mogel kopališče, za katerega je dala občina prostor tekom bodoče sezone spraviti v uporabo. Nudi se tudi ugoden nakup neke stavbe, za katero je potrebno nujno sredstev. Odbor našega udruženja po drugih pokrajinah zbira pridno združne člane za to morskopališče in je na zadnjem plenu v Beogradu storjen sklep, da naj naše organizacije iz svojih sredstev kupijo čim več deležev. Vsak delež stane le 10 Din, vpisnina pa 1 Din. Za to opozarjamo tudi naše člane, da obračajo malo več pažnje na to koristno napravo naše organizacije ter podpisujejo deleže. Pošiljajo naj denar kar na Oblastni odbor, ker dobi isti potrebne bloke pristopnic. Čimveč bomo imeli Slovenci kupljenih deležev, temveč bomo imeli pravic v Zadrugi Invalidsko morskopališče v Kraljevi.

Davek na ročno delo. V zadnjem času je računovodstvo ustavilo več vdovam pokojnino, ker plačujejo davek na ročno delo. Ker ni bilo pojasnjeno, ako spada ta davek med neposredni davek invalidom, se jim je nakazalo le polovično invalidnino.

V Beogradu so nam pojasnili, da je bila izdana v tem oziru posebna odredba in sicer pred kratkim, da se davek na ročno delo ne upošteva v naš cenaz. Imajo že odlok tudi pri Središnjem odboru. Naše računovodstvo ga baje še ni dobilo, upamo, da ga bo v kratkem.

VELIKA LOTERIJA.

Udruženje vojnih invalidov kraljevine SHS Središnji odbor v Beogradu za Invalidsko zadruge d. d. prireja veliko loterijo. Igra se na sledeči način:

Vsaka srečka, ki stane 30 Din, ima po dve ugodnosti in sicer:

1. Na vsako srečko se more prihraniti 100 Din. Na srečki so navedene trgovine iz vseh naših pokrajin. Kdor kupi kako stvar pri dotičnih trgovinah, plača za vsakih 100 Din le 95 Din, za ostalih 5 Din pa odtrga in izroči kupon od srečke. Ker ima 20 takih kuponov, more na vsako srečko prihraniti 100 Din.

2. Poleg te ugodnosti pa igra vsaka srečka še na 2000 zelo lepih efektnih dobitkov.

Isti so sledeči:

Kolekcija dragocenosti vredna 100.000 Din, nov avto vreden 60.000 Din, pianino vreden 20.000 Din, spalna soba vredna 15.000 Din, 10 zlatih moških ur z verižicami vrednih 40.000 Din, 10 perzijskih preprog vrednih 20.000 Din, 10 zlatih ženskih uhanov vrednih 15.000 Din, 20 stenskih ur vrednih 15.000 Din, 30 zlatih ženskih prstanov vrednih 15.000 Din, 50 pravih švicarskih ur vrednih 20.000 Din, 46 ženskih zlatih in srebrnih nakitov vrednih 15.000 Din, 600 raznih zlatih in srebrnih predmetov vrednih 60.000 Din, 1200 obojev tkalskih izdelkov vrednih 100.000 Din.

Zrebanje srečk bo nepreklicno dne 6. marca 1927. Dobitki se razglase v vseh večjih listih Beograda, Zagreba in Ljubljane. Oblastni odbor v Ljubljani ima precej teh srečk v razprodaji. Tovariši in tovarišice naročajte jih. Vsak naj pošlje denar in naslov, nakar se mu srečka takoj pošlje.

Opanke. Udruženje vojnih invalidov v Mariboru prosi vse one Krajevne odbore U. V. I. mariborske oblasti, kateri so prejeli za svoje člane opanke, da naj čimprej pošljejo potrdila o prejemu opank ter nakažejo poštnino glasom dopisov.

Zahvala. Podpisana vojna vdova se tem notom prav pristočno zahvaljuje Udruženju vojnih invalidov za naklonitev še dobro ohranjene stare obleke za svoteza 12-letnega sina. Srčna zahvala pa tudi za denarno podporo, s katero sem si znatno pomagala iz težkega finančnega položaja. — Partlič Ivana. Hoče 49 pri Mariboru.

Nova trafika bo ustanovljena na Kette-Murnovi cesti št. 5 v Ljubljani. Kdor bi reflektiral nanjo ter ima lokal ter kapital, naj se javi pri Krajevni odboru v Ljubljani.

Druge novice.

Tajnik centrale delavskih zbornic v Beogradu dr. Živko Topalović je imenovan za tajnika mednarodnega urada dela v Ženevi.

Likvidacija davčnih uradov. Ministrstvo financ je odredilo, da se likvidira 18 davčnih uradov v Bosni, Črni gori in Srbiji, ker so tako malo nabrali davkov, da niso bili kriti niti imravni stroški. V Sloveniji iz tega vzroka pač ne bodo ukiniali davčnih uradov!

»Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10./17 pošlje vsakemu naročniku »Vojnega invalida« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Izdaja Udruženje vojnih invalidov.

Odgovorni urednik: Stanko Tomc.

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zanjo odgovarja: France Štrukelj.

Vzajemna pomoč

posojila in gospodarska zadruga

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica

sprejema hranilne vloge, daje posojila v gospodarske svrhe vojnim žrtvam.

Priporoča svojo novootvorjeno krojaško delavnico za izdelavo vseh krojev po najnovejših modah. Invalidi, vdove in sirote dobe primeren popust. Sprejema tudi popravila oblek, izdelavo konfekcije in vsa druga krojaška dela.